

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Вдовенко Н. М., Михальчишина Л. Г., Сокур Л. В.

Методичні вказівки до виконання тестових завдань та задач з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» ОПП «Прикладна економіка»

УДК 001.9:33(092)

*Рекомендовано Вченою радою економічного факультету
Національного університету біоресурсів і природокористування України
(протокол № 8 від 20 червня 2022 р.)*

Рецензенти:

Коробова Н. М., к.е.н., доцент кафедри глобальної економіки, Національний університет біоресурсів і природокористування України.

Шапошников К. С., доктор економічних наук, професор, начальник відділу науково-дослідної роботи та атестації наукових кадрів Державної наукової установи «Інститут модернізації освіти».

Вдовенко Н. М., Михальчишина Л. Г., Сокур Л. В. Методичні вказівки до виконання тестових завдань та задач з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» ОПП «Прикладна економіка». К.: НУБіП України. 2022. 69 с.

У методичних вказівках подано перелік тестових завдань для перевірки рівня засвоєння тем та підготовки до модульного і підсумкового контролю з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності». Методичні вказівки з виконання тестових завдань призначені для використання у практичній навчальній роботі здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 051 «Економіка», ОПП «Прикладна економіка».

УДК 001.9:33(092)

Укладачі:

ВДОВЕНКО Наталія Михайлівна

МИХАЛЬЧИШИНА Лариса Гаврилівна

СОКУР Лариса Володимирівна

© Вдовенко Н. М., 2022

© Михальчишина Л. Г., 2022

© Сокур Л. В., 2022

© НУБіП України, 2022

ЗМІСТ

Передмова	4
Тести до теми 1. Поняття науки та наукового дослідження	7
Тести до теми 2. Методологія наукових досліджень	15
Тести до теми 3. Методика наукових досліджень	22
Тести до теми 4. Зміст та складові науково-дослідного процесу	37
Тести до теми 5. Форми відображення результатів наукових досліджень	43
Тести до теми 6. Методика підготовки і оформлення курсових, дипломних та магістерських робіт	51
Тести до теми 7. Поняття інтелектуальної власності	57
Перелік питань для самоконтролю знань	63
Список рекомендованих джерел	65
Електронні ресурси	68

ПЕРЕДМОВА

Входження вищої освіти України до європейського освітнього простору є новим потужним імпульсом вдосконалення національної системи підготовки фахівців. Ці перетворення охоплюють низку ключових позицій, серед яких активні шляхи самостійного пошуку знань. Майбутні фахівці повинні навчитися творчо відбирати та систематизувати факти, розпізнавати раціональне, перспективне в новому і розвивати його. Сучасні економісти повинні відрізнятися високою компетентністю та здатністю до самостійного творчого вирішення проблем, вмінням оновлювати та розширювати базові знання, використовувати у роботі все нове, що з'являється у науці та практиці.

Наукова діяльність у закладах вищої освіти є невід'ємною складовою освітнього процесу й здійснюється з метою інтеграції наукової, навчальної та виробничої діяльності у системі вищої освіти. Закон України «Про вищу освіту» визначає головні завдання наукової діяльності у закладах вищої освіти, до яких належать:

- органічна єдність змісту освіти й програм наукової діяльності;
- створення стандартів вищої освіти, підручників і навчальних посібників з урахуванням досягнень науки й техніки;
- упровадження результатів наукових досліджень у практику;
- безпосередня участь суб'єктів навчально-виховного процесу в науково-дослідних роботах, що проводяться у закладі вищої освіти;
- організація наукових, науково-практичних, науково-методичних семінарів, конференцій, олімпіад, конкурсів науково-дослідних, курсових, дипломних та інших робіт учасників навчально-виховного процесу.

Успішність наукової діяльності неможлива без знання її методології, теорії, технології, методів та організації. Ці знання потрібні студентам, аспірантам, докторантам, співробітникам наукових підрозділів факультетів — всім тим, хто бере участь у навчальному й науковому процесі. Дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» спрямована на оволодіння студентами спеціальними знаннями та методичними навичками самостійної, творчої роботи з організації і проведення науково-дослідницької роботи та написання кваліфікаційної магістерської роботи.

Мета дисципліни - ознайомитись з процесами наукового дослідження, його структурою та методами.

Завдання:

- виробити вміння застосовувати нові методи досліджень, в основі яких знаходяться ідеї і принципи системного підходу;
- навчитися проводити дослідження;
- інтерпретувати результати наукової діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*:

- основні поняття про науку та наукові знання; сучасну класифікацію наук;
- поділ наукових досліджень на фундаментальні та прикладні;
- поняття проблеми, теми та предмета наукових досліджень;
- методiku постановки експерименту;
- організацію наукових досліджень в наукових установах та ЗВО України;
- методологічні основи та етапи наукових досліджень;
- порядок планування наукового дослідження;
- порядок та способи отримання необхідної наукової інформації;
- методи опрацювання наукової літератури та її огляд;
- методiku узагальнення отриманих результатів досліджень;
- Вимоги ДАК України щодо структури та оформлення наукових статей для публікації у фахових виданнях; вимоги до структури та оформлення магістерської випускної роботи.

вміти:

- вибрати тему наукового дослідження;
- здійснювати пошук необхідної інформації, включаючи і можливості «Інтернету»;
- здійснювати опрацювання та узагальнення інформації з наукових джерел;
- організовувати та виконувати прикладні наукові дослідження з використанням стандартних методик;
- обробляти результати проведених досліджень та формулювати висновки;
- оформляти результати науково-дослідної роботи у відповідності з вимогами Держстандарту України для звіту або публікації.

Вивчення дисципліни передбачає набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК5. Здатність працювати в команді.
- ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК3.Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК4.Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

СК6.Здатність формувати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК9.Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері.

СК10.Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

Методична розробка підготовлена відповідно до робочої програми дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» для студентів спеціальності 051 «Економіка» ОПП «Прикладна економіка». Структурними складовими методичної розробки в розрізі кожної теми дисципліни є тестові завдання. Методична розробка призначена для студентів, які навчаються за навчальними планами підготовки магістрів.

ТЕСТИ ДО ТЕМИ 1.

ПОНЯТТЯ НАУКИ ТА НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Сфера людської діяльності, спрямована на пізнання об'єктивних законів природи, суспільства та мислення для застосування здобутих знань, є:

- а) пізнання;
- б) діяльність;
- в) наука;
- г) практика.

Наука як соціальний інститут означає:

- а) наукову діяльність;
- б) співтовариство вчених, сукупність наукових установ і структур наукового обслуговування;
- в) систему достовірних знань про природу, людину і суспільство;
- г) усе вищеперераховане.

Наука як результат означає:

- а) наукову діяльність;
- б) співтовариство вчених, сукупність наукових установ і структур наукового обслуговування;
- в) систему достовірних знань про природу, людину і суспільство;
- г) усе вищеперераховане.

Наука як процес означає:

- а) наукову діяльність;
- б) співтовариство вчених, сукупність наукових установ і структур наукового обслуговування;
- в) систему достовірних знань про природу, людину і суспільство;
- г) усе вищеперераховане.

Наукова ідея – це.

- а) інтуїтивне пояснення явища (процесу) без проміжної аргументації, без усвідомлення всієї сукупності зв'язків, на основі яких робиться висновок;
- б) наукове припущення, висунуте для пояснення будь-яких явищ (процесів) або причин, які зумовлюють даний наслідок;
- в) внутрішній суттєвий зв'язок явищ, що зумовлює їх закономірний розвиток;
- г) думка, в якій за допомогою зв'язку понять стверджується або заперечується що-небудь.

Нове знання, здобуте в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксоване на носіях наукової інформації у формі наукового звіту, наукової праці, наукової доповіді, наукового повідомлення про науково-дослідну роботу, монографічного дослідження, наукового відкриття тощо, називається:

- а) наукова концепція;
- б) науковий результат;
- в) наукова діяльність;
- г) наукове дослідження.

Цілеспрямований процес пізнання, який здійснюється з метою викриття закономірностей зміни об'єктів в залежності від певних умов місця і часу їх функціонування для подальшого використання у практичній діяльності – це:

- а) наукове пізнання;
- б) наукове дослідження;
- в) науково-дослідницька праця;
- г) наукова структура.

Метою наукового дослідження є:

- а) всебічне вивчення об'єкту;
- б) достовірне вивчення об'єкту;
- в) отримання та впровадження в практику корисних для людей результатів;
- г) усі відповіді вірні.

Поділ на групи за певними ознаками з метою вивчення та наукового узагальнення у науковому дослідженні – це:

- а) поділ об'єктів;
- б) побудова об'єктів;
- в) структура об'єктів;
- г) класифікація об'єктів.

За якою класифікацією наукові дослідження поділяються на теоретичні, теоретико-експериментальні та експериментальні?

- а) в залежності від сфери використання;
- б) в залежності від методів дослідження;
- в) за видам зв'язку з суспільним виробництвом;
- г) в залежності від джерел фінансування.

Рекомендовані джерела:

1. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
2. Антошкіна Л.І., Стеченко Д.М. Методологія економічних досліджень : Підручник. К. : Знання, 2015. 311 с.
3. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень : Навчальний посібник. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.
4. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. 260 с.
5. Галаєва Л.В. Методологія системного підходу та наукових досліджень. К. : НУБіП України, 2014. 94 с.
6. Галаєва Л.В. Методологія та організація наукових досліджень. К. : НАУ, 2012. 78 с.
7. Грабченко А.І., Федорович В.О., Гаращенко Я.М. Методи наукових досліджень: Навч. посібник. Х. : НТУ «ХП», 2015. 142 с.
8. Гуроров О.І. Методологія та організація наукових досліджень : посібник. Харків : ХНАУ, 2017. 57 с.
9. Журавська Н.С. Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності : навчально-методичний посібник. Ніжин : Видавець ПП Лисенко М.М., 2016. 400 с.
10. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) : навч. посібник / за ред. А.А.Мазаракі. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т., 2010. 280 с.
11. Конверський А.Є. Основи методології та організації наукових досліджень : Навч. посіб. для студ. К. : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
12. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень : Навч. пос. К. : Кондор, 2016. 206 с.
13. Мокін Б.І., Мокін О.Б. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. – Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
14. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А.Є. Конверського. К. : Центр навчальної літератури, 2010. 352 с.
15. Оспіщев В.І., Кривошей В.В. Технологія наукових досліджень в економіці : навч. посібник. К. : Знання, 2013. 255 с.
16. Федішин І.Б. Методологія та організація наукових досліджень (опорний конспект лекцій для магістрів напрямку «Менеджмент»). Тернопіль : ТНТУ імені Івана Пулюя, 2016. 116 с.
17. Шейко В.М., Кушнарченко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. К. : Знання-Прес, 2011. 308 с.
18. Юринець В.Є. Методологія наукових досліджень : навч. посібн. Львів : ЛНУ, 2011. 179 с.

ТЕСТИ ДО ТЕМИ 4.

ЗМІСТ ТА СКЛАДОВІ НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ПРОЦЕСУ

Скільки стадій науково-дослідного процесу Вам відомі?

- а) три;
- б) п'ять;
- в) сім;
- г) дев'ять.

На якій стадії науково-дослідного процесу використовують алгоритмізацію і постановку задачі:

- а) дослідна;
- б) підготовча;
- в) завершальна;
- г) оперативна.

Висунення та обґрунтування гіпотез перебуває на ... стадії:

- а) оперативній;
- б) підготовчій;
- в) завершальній;
- г) дослідній.

Рецензування та експертиза здійснюються на ... стадії:

- а) завершальній;
- б) оперативній;
- в) дослідній;
- г) підготовчій.

Результатом якого етапу наукового дослідження є бібліографічний перелік опрацьованих літературних джерел:

- а) ознайомлення зі станом проблеми;
- б) складання програми дослідження;
- в) систематичне накопичення матеріалів;
- г) теоретичний аналіз.

Результатом якого етапу наукового дослідження є складання техніко-економічного обґрунтування теми наукового дослідження:

- а) складання програми дослідження;
- б) ознайомлення зі станом проблеми;
- в) систематичне накопичення матеріалів;
- г) теоретичний аналіз.

Задачі дослідження це –

- а) методологічна характеристика дослідження;
- б) об'єктивно існуючий, повторюваний, стійкий, істотний зв'язок для групи явищ, що визначає процеси становлення та існування систем, що розвиваються;
- в) відношення, при якому зміни якоїсь однієї сторони спричиняють зміни іншої сторони;
- г) правильна відповідь відсутня.

Система інформаційного забезпечення наукового дослідження включає:

- а) два компоненти;
- б) три компоненти;
- в) чотири компоненти;
- г) шість компонентів.

Адекватність як властивість інформації означає:

- а) відповідність реальним процесам і об'єктам;
- б) відповідність тим завданням, для вирішення яких вона призначена;
- в) відповідність способу вираження інформації її змісту;
- г) відображення відповідних явищ з мінімальним викривленням або мінімальною помилкою.

Релевантність як властивість інформації означає:

- а) відповідність реальним процесам і об'єктам.
- б) відповідність тим завданням, для вирішення яких вона призначена.
- в) відповідність способу вираження інформації її змісту.
- г) відображення відповідних явищ з мінімальним викривленням або мінімальною помилкою.

Правильність як властивість інформації означає:

- а) відповідність реальним процесам і об'єктам;
- б) відповідність тим завданням, для вирішення яких вона призначена;
- в) відповідність способу вираження інформації її змісту;
- г) відображення відповідних явищ з мінімальним викривленням або мінімальною помилкою.

Точність як властивість інформації означає:

- а) відповідність реальним процесам і об'єктам;
- б) відповідність тим завданням, для вирішення яких вона призначена;
- в) відповідність способу вираження інформації її змісту;
- г) відображення відповідних явищ з мінімальним викривленням або мінімальною помилкою.

Актуальність або своєчасність як властивість інформації означає:

- а) можливість її використання тоді, коли потреба в ній особливо велика;
- б) відповідність тим завданням, для вирішення яких вона призначена;
- в) відповідність способу вираження інформації її змісту;
- г) відображення відповідних явищ з мінімальним викривленням або мінімальною помилкою.

Загальність як властивість інформації означає.

- а) незалежність від окремих змін;
- б) відповідність тим завданням, для вирішення яких вона призначена;
- в) відповідність способу вираження інформації її змісту;
- г) відображення відповідних явищ з мінімальним викривленням або мінімальною помилкою.

Достовірність як властивість інформації означає:

- а) здатність відображати ті або інші об'єкти чи процеси;
- б) відповідність тим завданням, для вирішення яких вона призначена;
- в) відповідність способу вираження інформації її змісту;
- г) відображення відповідних явищ з мінімальним викривленням або мінімальною помилкою.

Наукова інформація за способом її фіксації поділяється на види:

- а) технічна, економічна, соціальна тощо;
- б) інформація на паперових носіях та інформація на електронних носіях;
- в) первинні (фактографічні) документи, вторинні (бібліографічні) документи;
- г) офіційні (нормативні), наукові, науково-популярні, навчальні, довідкові, патентно-ліцензійні, виробничі, рекламні, інформаційні тощо.

Наукова інформація за залежно від статусу поділяється на види:

- а) технічна, економічна, соціальна тощо;
- б) інформація на паперових носіях та інформація на електронних носіях;
- в) первинні (фактографічні) документи, вторинні (бібліографічні) документи;
- г) офіційні (нормативні), наукові, науково-популярні, навчальні, довідкові, патентно-ліцензійні, виробничі, рекламні, інформаційні тощо.

Наукова інформація за призначенням поділяється на види:

- а) технічна, економічна, соціальна тощо;
- б) інформація на паперових носіях та інформація на електронних носіях;
- в) первинні (фактографічні) документи, вторинні (бібліографічні) документи;

г) офіційні (нормативні), наукові, науково-популярні, навчальні, довідкові, патентно-ліцензійні, виробничі, рекламні, інформаційні тощо.

Наукова інформація за способом підготовки поділяється на види:

- а) друкована (тиражована) та рукописна (або машинописна).
- б) інформація на паперових носіях та інформація на електронних носіях;
- в) первинні (фактографічні) документи, вторинні (бібліографічні) документи;
- г) офіційні (нормативні), наукові, науково-популярні, навчальні, довідкові, патентно-ліцензійні, виробничі, рекламні, інформаційні тощо.

Наукова інформація залежно від періодичності виникнення поділяється на види:

- а) неперіодична (книги); видання, що продовжуються (збірки статей), періодична (журнали, газети).
- б) інформація на паперових носіях та інформація на електронних носіях;
- в) первинні (фактографічні) документи, вторинні (бібліографічні) документи;
- г) офіційні (нормативні), наукові, науково-популярні, навчальні, довідкові, патентно-ліцензійні, виробничі, рекламні, інформаційні тощо.

Основні різновиди навчальної літератури – це:

- а) підручники, навчальні посібники, навчально-методична література;
- б) спеціалізовані довідники. огляди;
- в) дисертації, наукові реферати;
- г) статті, тези доповідей.

Ознакою наукової школи є:

- а) наявність організованої й керованої наукової структури;
- б) спільна дослідницька програма; єдиний стиль мислення;
- в) особистість видатного вченого на чолі;
- г) все, зазначене вище.

Що таке наукова комунікація?

- а) будь-яка комунікація, розглянута з наукової точки зору;
- б) обмін науковою інформацією;
- в) обмін науковою інформацією між ученими і спеціалістами;
- г) обладнання для передання інформації.

Рекомендовані джерела:

1. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
2. Про наукову і науково-технічну експертизу : Закон України від 10.02.1995 р. № 51/95-ВР. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95>
3. Антошкіна Л.І., Стеченко Д.М. Методологія економічних досліджень : Підручник. К. : Знання, 2015. 311 с.
4. Астрелін І.М., Концевой А.Л. , Концевой С.А. Основи наукових досліджень : навч. посіб. К. : НТУУ «КПІ», 2017. 315 с.
5. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень : Навчальний посібник. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.
6. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2016. 260 с.
7. Головій В.М., Кузькін Є.Ю., Піддубна Л.В. Основи наукової діяльності: методологія, організація, оформлення результатів : Навчальний посібник. К. : «Хай-Тек Пресс», 2010. 344 с.
8. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : посібник. Харків : ХНАУ, 2017. 57 с.
9. Журавська Н.С. Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності : навчально-методичний посібник. Ніжин : Видавець ПП Лисенко М.М., 2016. 400 с.
10. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) : навч. посібник / за ред. А.А. Мазаракі. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т., 2010. 280 с.
11. Кислий В.М. Організація наукових досліджень : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2011. 224 с.
12. Колесников О.В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2011. 144 с.
13. Конверський А.Є. Основи методології та організації наукових досліджень : Навч. посіб. для студ. К. : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
14. Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень : навч. посібник. К. : Алерта, 2014. 622 с.
15. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень : навч.-метод. посібник. Полтава : Оріяна, 2012. 180с.

16. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень : Навч. пос. К. : Кондор, 2016. 206 с.
17. Мокін Б.І., Мокін О.Б. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
18. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А.Є. Конверського. К. : Центр навчальної літератури, 2010. 352 с.
19. Основи наукових досліджень : конспект лекцій / укладач Е.В. Колісніченко. Суми : Сумський державний університет, 2012. 83 с.
20. Оспіщев В.І., Кривошей В.В. Технологія наукових досліджень в економіці : навч. посібник. К. : Знання, 2013. 255 с.
21. Палеха Ю.І., Леміш Н.О. Основи науково-дослідної роботи : навч. посібник. К. : Вид-во «Ліра-К», 2013. 336 с.
22. Федішин І.Б. Методологія та організація наукових досліджень (опорний конспект лекцій для магістрів напрямку «Менеджмент»). Тернопіль : ТНТУ імені Івана Пулюя, 2016. 116 с.
23. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. К. : Знання-Прес, 2011. 308 с.

Рекомендовані джерела:

1. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
2. Про наукову і науково-технічну експертизу : Закон України від 10.02.1995 р. № 51/95-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95>
3. Антошкіна Л.І., Стеченко Д.М. Методологія економічних досліджень : Підручник. К. : Знання, 2015. 311 с.
4. Астрелін І.М., Концевой А.Л. , Концевой С.А. Основи наукових досліджень : навч. посіб. К. : НТУУ «КПІ», 2017. 315 с.
5. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень : Навчальний посібник. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.
6. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2016. 260 с.
7. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : посібник. Харків : ХНАУ, 2017. 57 с.
8. Журавська Н.С. Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності : навчально-методичний посібник. Ніжин : Видавець ПП Лисенко М.М., 2016. 400 с.
9. Кислий В.М. Організація наукових досліджень : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2011. 224 с.
10. Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень : навч. посібник. К. : Алерта, 2014. 622 с.
11. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень : навч.-метод. посібник. Полтава : Оріяна, 2012. 180с.
12. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень : Навч. пос. К. : Кондор, 2016. 206 с.
13. Мокін Б.І., Мокін О.Б. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
14. Оспіщев В.І., Кривошей В.В. Технологія наукових досліджень в економіці : навч. посібник. К. : Знання, 2013. 255 с.
15. Федішин І.Б. Методологія та організація наукових досліджень (опорний конспект лекцій для магістрів напрямку «Менеджмент»). Тернопіль : ТНТУ імені Івана Пулюя, 2016. 116 с.

ТЕСТИ ДО ТЕМИ 6.

МЕТОДИКА ПІДГОТОВКИ І ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВИХ, ДИПЛОМНИХ ТА МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ

Бібліографічний огляд це –

- а) огляд, що містить характеристику джерел інформації, що з'явилися за визначений час чи об'єднаних по якій-небудь іншій загальній ознаці;
- б) бібліографічні зведення (опису) про документи, що згадуються, цитуються у науковій праці чи використовуються яким-небудь іншим способом при його підготовці;
- в) сукупність бібліографічних зведень про те, що цитується, розглядається чи документ, що згадується;
- г) метод одержання інформації на основі словесної (вербальної) комунікації дослідника і респондента, що відповідає на питання, які передбачені програмою дослідження.

Вивчаючи певну наукову працю, слід, перш за все:

- а) з'ясувати погляди, ідеї особистостей, про які пише автор;
- б) засвоїти нові поняття й терміни;
- в) визначити причини, час і умови створення наукової праці;
- г) проаналізувати ідеї, які були творчо розвинуті.

Анотація (з лат. примітка, позначка) це –

- а) коротка роз'яснювальна чи критична примітка, що впливає за бібліографічним описом якого-небудь твору (на звороті титульного листа, книги, на каталожній картці тощо);
- б) процес створення анотації;
- в) думка, істинність якої перевірена і доведена практикою і яка тому може бути приведена в обґрунтування істинності чи хибності іншого положення;
- г) складова частина всякого доказу.

Чим більше понять вміщує назва наукової роботи (магістерської, курсової та ін.), тим тема її є:

- а) вужчою й конкретнішою, бо охоплює більш вузьке коло питань;
- б) ширшою, бо охоплює більш широке коло питань;
- в) від кількості понять у назві роботи не залежить коло питань;
- г) більш незрозумілою, бо за словами не видно суті проблеми.

Рекомендовані джерела:

1. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII [Електронний ресурс]. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
2. Берко Ю.А. Організація наукового дослідження, написання та захист магістерських дисертацій: Навчальний посібник. Львів : «Новий світ – 2000», 2010. 282 с.
3. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень : Навчальний посібник. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.
4. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2016. 260 с.
5. Галаєва Л.В. Методологія системного підходу та наукових досліджень. К. : НУБіП України, 2014. 94 с.
6. Головій В.М., Кузькін Є.Ю., Піддубна Л.В. Основи наукової діяльності: методологія, організація, оформлення результатів : Навчальний посібник. К. : «Хай-Тек Пресс», 2010. 344 с.
7. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : посібник. Харків : ХНАУ, 2017. 57 с.
8. Конверський А.Є. Основи методології та організації наукових досліджень : Навч. посіб. для студ. К. : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
9. Корнєшук В.В. Методичні рекомендації до написання випускної кваліфікаційної роботи магістра. 2-ге вид. Одеса: ФОП Бондаренко М. О., 2018. 41 с.
10. Мокін Б.І., Мокін О.Б. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
11. Оспіщев В.І., Кривошей В.В. Технологія наукових досліджень в економіці : навч. посібник. К. : Знання, 2013. 255 с.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Виникнення та еволюція науки.
2. Поняття, цілі та функції науки.
3. Структурні елементи науки та їх характеристика.
4. Методологічні принципи науки.
5. Наукознавство: суть, його розділи та завдання.
6. Класифікація наук.
7. Організація наукової діяльності в Україні.
8. Наукова комунікація: суть, основні елементи та її роль для розвитку науки.
9. Класифікація наукової комунікації.
10. Наукова школа: ознаки та функції.
11. Основні функції методології дослідження.
12. Основні принципи методології дослідження.
13. Суть фундаментальних принципів: принцип ізоформізму та принцип детермінізму.
14. Основні загальнонаукові принципи дослідження.
15. Різниця між методом та методикою наукового дослідження.
16. Методи і техніка дослідження.
17. Метод як спосіб пізнання: визначення, функція та ознаки.
18. Класифікація методів пізнання.
19. Загальні вимоги до емпіричних методів дослідження.
20. Методи емпіричного дослідження: вимірювання, порівняння, узагальнення.
21. Спостереження як емпіричний метод наукового дослідження.
22. Послідовність підготовки та проведення спостереження.
23. Сутність методу експерименту та види експерименту.
24. Етапи проведення експерименту:
25. Методи теоретичного дослідження: Загальнонаукові методи дослідження та їх характеристика.
26. Суть індуктивного та дедуктивного теоретичних методів наукового дослідження.
27. Зміст методів порівняння, формалізації та абстрагування.
28. Сутність гіпотетичного підходу при проведенні наукового дослідження на теоретичному рівні.
29. Сутність аксіоматичного підходу при проведенні наукового дослідження на теоретичному рівні.
30. Сутність хронологічного (історичного) методу теоретичного дослідження.
31. Конкретно-наукові методи дослідження та їх характеристика.
32. Різниця між фундаментальними та прикладними науковими дослідженнями.
33. Методологічні принципи, які забезпечують системну спрямованість наукового дослідження і практичного пізнання об'єкта.
34. Види та ознаки наукового дослідження.
35. Процес наукового дослідження, його характеристика.
36. Основні етапи проведення наукового дослідження.

37. Вибір теми наукового дослідження та її обґрунтування.
38. Визначення робочої гіпотези.
39. Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження.
40. Мова і стиль наукового дослідження.
41. Роль наукового факту у дослідженні.
42. Наукова теорія як форма узагальнення та систематизації знань.
43. Напрямок, проблема, тема у науково-дослідних розробках.
44. Теоретичні і прикладні наукові дослідження.
45. Структура і правила оформлення звіту про виконану науково-дослідну роботу.
46. Бібліографічний апарат наукових досліджень.
47. Інформаційний пошук у процесі науково-дослідної роботи.
48. Наукова публікація: поняття, функції, основні види.
49. Наукова монографія: види та композиційна структура.
50. Наукова стаття: вимоги до написання.
51. Тези наукової доповіді: вимоги до написання.
52. Методичні прийоми викладу наукового матеріалу.
53. Техніка написання тексту.
54. Реферат: визначення, види, структура.
55. Доповідь: методи написання та специфіка.
56. Правила оформлення публікацій.
57. Типові помилки при підготовці публікацій і доповідей.
58. Використання програми Microsoft Word для оформлення наукових робіт.
59. Загальна схема наукового дослідження. Складання плану роботи.
60. Роль інформації у наукових дослідженнях та класифікація наукових документів.
61. Поняття інформації, її види.
62. Структура та властивості економічної інформації.
63. Вимоги до інформації.
64. Види та форми джерел наукової інформації.
65. Джерела інформації глобальної мережі Інтернет.
66. Організації, що орієнтовані на роботу в Інтернеті.
67. Засоби пошуку, отримання та перегляду Web-документів.
68. Захист інформації в Internet.
69. Бази даних в наукових дослідженнях.
70. Національні та міжнародні банки даних та галузеві системи наукової інформації.
71. Збір та систематизація інформації.
72. Система інформаційного забезпечення наукового дослідження.
73. Сутність інформаційних ресурсів, їх структура.
74. Основні способи пошуку в Інтернеті.
75. Мета створення пошукових каталогів.
76. Пошукові системи: сутність та види.
77. Переваги пошукових систем у порівнянні з каталогами й добірками посилань.

- 78.Метапошукова система: сутність та призначення.
- 79.Загальні вимоги до оформлення наукових робіт (титульна сторінка, розмір і тип шрифту, параметри сторінки, міжрядковий інтервал тощо).
- 80.Оформлення посилань.
- 81.Оформлення таблиць і додатків.
- 82.Формування списку використаних джерел.
- 83.Правила формування презентації. Використання програмних продуктів Microsoft Power Point, OpenOffice Impress та платформи Flash для презентацій.
- 84.Результати творчої діяльності як об'єкти правової охорони.
- 85.Джерела права інтелектуальної власності.
- 86.Об'єкти права інтелектуальної власності. Поняття виключних прав.
- 87.Суб'єкти права інтелектуальної власності.
- 88.Первинні суб'єкти права інтелектуальної власності.
- 89.Похідні суб'єкти права інтелектуальної власності.
- 90.Державна та міжнародні системи інтелектуальної власності.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.
URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254>
2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV.
URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. № 3793-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
4. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
5. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
6. Про наукову і науково-технічну експертизу: Закон України від 10.02.1995 р. № 51/95-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95>
7. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 р. № 3687-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>
8. Про охорону прав на зазначення походження товарів : Закон України від 16.06.1999 р. № 752-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14>
9. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-XII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>
- 10.Бернська конвенція з охорони літературних та художніх творів від 24.04.1971 р. URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_051.
- 11.Антошкіна Л.І., Стеченко Д.М. Методологія економічних досліджень : Підручник. К.: Знання, 2015. 311 с.
- 12.Артемчук Г.І., Курило В.М., Кочерган М.П. Методика організації науково-дослідної роботи : навч. посіб. Київ : КДЛУ Форум, 2014. 270 с.

13. Астрелін І.М., Концевой А.Л., Концевой С.А. Основи наукових досліджень: навч. посіб. К.: НТУУ «КП», 2017. 315 с.
14. Берко Ю.А. Організація наукового дослідження, написання та захист магістерських дисертацій: Навчальний посібник. Львів: «Новий світ – 2000», 2010. 282 с.
15. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень. К.: Вища школа, 2011. 271 с.
16. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.
17. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2016. 260 с.
18. Галаєва Л.В. Методологія системного підходу та наукових досліджень. К.: НУБіП України, 2014. 94 с.
19. Галаєва Л.В. Методологія та організація наукових досліджень. К.: НАУ, 2012. 78 с.
20. Ганін В. І., Ганіна Н. В., Гурова К. Д. Методологія соціально-економічного дослідження: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 224 с.
21. Головій В.М., Кузькін Є.Ю., Піддубна Л.В. Основи наукової діяльності: методологія, організація, оформлення результатів: Навчальний посібник. К.: «Хай-Тек Пресс», 2010. 344 с.
22. Горнісевич А.М., Болюлий С.М. Міжнародні договори України з питань інтелектуальної власності. К.: Ін-т інтел. власн. і права, 2013. 442 с.
23. Горнісевич А.М. Міжнародні стандарти захисту прав інтелектуальної власності. Наука та інновації. 2011. № 3. С. 49–53.
24. Грабченко А.І., Федорович В.О., Гаращенко А.М. Методи наукових досліджень: Навч. посібник. Х.: НТУ «ХП», 2015. 142 с.
25. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень: посібник. Харків: ХНАУ, 2017. 57 с.
26. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2015. 278 с.
27. Демківський А.В., Безус П.І. Основи методології наукових досліджень: навч. посібник. К.: Академія муніципального управління, 2012. 276 с.
28. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя. 2017. 236 с.
29. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація): навч. Посібник. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т., 2010. 280 с.
30. Журавська Н.С. Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності: навчально-методичний посібник. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2016. 400 с.
31. Зоря С. Ю. Особливості захисту інтелектуальної власності у міжнародному праві. Теорія та практика державного управління. 2016. № 1 (52). С. 1-6.

- 32.Кислий В. М. Організація наукових досліджень: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2011. 224 с.
- 33.Клепо С. Ф. Наукова робота і управління знаннями: Навчальний посібник. Полтава: ПОІППО. 2015. 201 с.
- 34.Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 144 с.
- 35.Конверський А.Є. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студ. К. : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
- 36.Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень : навч. посібник. К.: Алерта, 2014. 622 с.
- 37.Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. посібник. Полтава: Оріяна, 2012. 180 с.
- 38.Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. пос. К.: Кондор, 2016. 206 с.
- 39.Мікульонок І.О. Інтелектуальна власність: навч. посіб.К.: НТУУ «КПІ», 2012. 238 с.
- 40.Мокін Б.І., Мокін О.Б. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2014. 180 с.
- 41.Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А.Є. Конверського. К. : Центр навчальної літератури, 2010. 352 с.
- 42.Основи наукових досліджень: конспект лекцій. Укладач Колісніченк Е.В. Суми: Сумський державний університет. 2012. 83 с.
- 43.Оспіщев В. І., Кривошей В. В. Технологія наукових досліджень в економіці : навч. посібник. К.: Знання. 2013. 255 с.
- 44.Палеха Ю. І., Леміш Н. О. Основи науково-дослідної роботи: навч. посібник. К.: Ліра-К. 2013. 336 с.
- 45.Потехіна В.О. Інтелектуальна власність Навч. пос. К. : Центр учбової літератури, 2008. 414 с.
- 46.Правове регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності: галузеві аспекти: монографія / О.П. Орляк, О.Д. Святоцький, Т.С. Демченко та ін. К.: НДПВ АПрН України, 2012. 416 с.
- 47.Ромашко А.С., Вербі І.І., Пригода В.В. Міжнародні договори та угоди у сфері інтелектуальної власності : Навч. посіб. К. : НТУУ «КПІ», 2013. 160 с.
- 48.Сидоренко В.К., Дмитренко П.К. Основи наукових досліджень: Навч. посібник. К., 2016. 260 с.
- 49.Солощук М., Капынос М., Лерентович Е. Введення в інтелектуальну власність (тема 1). *Інтелектуальна власність*. 2012. № 1. С. 69–77.
- 50.Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень. К.: Знання, 2015. 309 с.

- 51.Федишин І. Б. Методологія та організація наукових досліджень (опорний конспект лекцій для магістрів напрямку «Менеджмент»). Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2016. 116 с.
- 52.Цибульов П. М. Введення до інтелектуальної власності. К.: ДПВ, 2014. 124 с.
- 53.Чмиленко Ф. О., Жук Л. П. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень». Д. : РВВ ДНУ, 2014. 48 с.
- 54.Шейко В. М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. К.: Знання-Прес, 2011. 308 с.
- 55.Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень : навч. посібн. Львів: ЛНУ. 2011. 179 с.
- 56.Ястремська О. О. Інтелектуальна власність: Навчальний посібник. Харків: Вид. ХНЕУ. 2013. 124 с.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1. Законодавство України. URL: <http://www.rada.kiev.ua>;
<http://www.nau.kiev.ua>; <http://www.ukrpravo.kiev.com>; <http://www.liga.kiev.ua>.
2. Методологія науки. URL: <http://www.inter-pedagogika.ru>.
3. Методологія науки – Fajr. URL:
sites.google.com/site/fajrru/Home/scientific.
4. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL:
<http://www.nbuv.gov.ua>.
5. Національна парламентська бібліотека України. URL:
<http://www.nplu.kiev.ua>.

Навчальне видання

Вдовенко Н. М., Михальчишина Л. Г., Сокур Л. В.

Методичні вказівки до виконання тестових завдань та задач з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» ОПП «Прикладна економіка»

За авторською редакцією

Комп'ютерна верстка – Яцун А. Г.

Підписано до друку 18.10.2022 року.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 7,6.

Наклад 50 прим.

Зам. № 220351

Віддруковано у редакційно-видавничому відділі НУБіП України.

вул. Героїв Оборони, 15, Київ, 03041, те.: 527-81-55. E-mail: nubip_druk@ukr.net

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4097 від 17.06.2011